Till Innehållet

Skolverket logotyp

- Innehåll A-Ö
- <u>Lättläst</u>
- Languages
- <u>Sök</u>

Undervisning

<u>Förskolan</u>

- <u>Läroplan</u>
- Förskollärarlegitimation
- Stöd i arbetet
- Inspiration och reportage
- Kompetensutveckling
- Forskning

<u>Förskoleklassen</u>

- <u>Läroplan</u>
- Kartläggning
- <u>Lärar- och förskollärarlegitimation</u>
- Stöd i arbetet
- Inspiration och reportage
- Kompetensutveckling
- Forskning

Fritidshemmet

- <u>Läroplan</u>
- Lärar- och förskollärarlegitimation
- Inspiration och reportage
- Kompetensutveckling
- Stöd i arbetet
- Forskning

Grundskolan

- Läroplan och kursplaner
- Bedömning
- Nationella prov
- Betyg
- IUP med omdömen
- <u>Lärarlegitimation</u>

Anpassade grundskolan

- Läroplan och kursplaner
- Bedömning
- IUP med omdömen
- Betyg
- <u>Lärarlegitimation</u>

Specialskolar

- Läroplan och kursplaner
- Bedömning
- Nationella prov
- IUP med omdömen
- Betyg
- Lärarlegitimation

Sameskolan

- Läroplan och kursplaner
- Bedömning
- Nationella prov
- IUP med omdömen
- Betyg
- <u>Lärarlegitimation</u>

Gymnasieskolan

- Läroplan, program och ämnen
- Bedömning

- Nationella prov
- Betyg
- Lärarlegitimation

Anpassade gymnasieskolan

- <u>Läroplan, program och ämnen</u>
- Betyg
- <u>Lärarlegitimation</u>
- Stöd i arbetet

Vuxenutbildningen

- Komvux i svenska för invandrare (sfi)
- Komvux på grundläggande nivå
- Komvux på gymnasial nivå
- Komvux som anpassad utbildning på grundläggande nivå
- Komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå

Dansarutbildningen

- Läroplan och kursplan
- Bedömning
- Betyg
- Nationella prov

Skolutveckling

- Leda och organisera
- Kvalitetsarbete
- Digitala nationella prov
- Säkerhet och krisberedskap
- Statsbidrag
- Forskning och utvärderingar
- Statistik
- Kurser och utbildningar
- Inspiration och stöd i arbetet
- Anordna och administrera utbildning
- <u>Nationella skolutvecklingsprogram</u>

Regler och ansvar

- Ansvar i skolfrågor
- Förändringar inom skolområdet
- Skollagen och förordningar
- Allmänna råd
- Sök förordningar och föreskrifter (SKOLFS)
- Så styrs skolan
- <u>Lärar- och förskollärarlegitimation</u>
- <u>Barnkonventionen</u>

För dig som \dots

- Vill bli lärare
- Är arbetsgivare
- Är elev, förälder eller vårdnadshavare
- Är skolbibliotekarie
- Är studie- och yrkesvägledare

Om oss

- Kontakta oss
- Vår verksamhet
- Organisation
- Jobba hos oss
- Kalender
- Publikationer
- Nyhetsbrev och sociala medier
- Hantering av personuppgifter
- Öppna data
- Press
- Aktuellt
- Innehåll A-Ö

- Lättläst
- Languages
- Start
- > Regler och ansvar
- > Barnkonventionen

Öppna innehållsförteckningen

Stäng innehållsförteckningen

- Barnkonventionens grundprinciper
- Skollagen och barnkonventionen
- · Hjälp och stöd kring barnkonventionen

Barnkonventionen i skolan

Barnkonventionens syfte är att garantera alla barn deras mänskliga rättigheter.

FN:s konvention om barnets rättigheter, eller barnkonventionen som den ofta kallas, antogs av FN:s generalförsamling den 20 november 1989. Sverige ratificerade barnkonventionen utan reservationer 1990. Sedan den 1 januari 2020 är barnkonventionen en del av svensk lag.

Barnkonventionens grundprinciper

- · Artikel 2: Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.
- Artikel 3: I alla åtgärder som rör barn ska man i första hand beakta vad som bedöms vara barnets bästa.
- · Artikel 6: Varje barn har rätt att överleva, leva och utvecklas fysiskt, psykiskt, andligt, moraliskt och socialt.
- Artikel 12: Barn har rätt att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör dem. När åsikterna beaktas ska man ta hänsyn till barnets ålder och mognad.

Ta del av hela barnkonventionen på UNICEF:s webbplats Länk till annan webbplats.

Skollagen och barnkonventionen

Hur påverkar barnkonventionen skolan och reglerna i skollagen?

Eftersom Sverige sedan 1990 har ratificerat FN:s konvention om barnets rättigheter har vi under lång tid varit skyldiga att anpassa nationell lagstiftning efter denna. Barnkonventionens artiklar är inte så detaljerade och det kan ibland vara svårt att veta hur långt konventionens krav sträcker sig eller hur olika rättigheter förhåller sig till varandra. Genom nationell lagstiftning, som exempelvis skollagen, har lagstiftaren valt hur Sverige tolkar barnkonventionens krav när det gäller rätten till utbildning.

Hur gör vi för att följa barnkonventionens regler?

Utgångspunkten är att lagstiftarna ska ha tagit hänsyn till barnkonventionen i utformningen av skollagen. Men det kan ändå uppkomma frågor, till exempel om hur man ska tillämpa bestämmelserna.

Här kommer några exempel på nationella bestämmelser som motsvaras av artiklar i barnkonventionen:

• Enligt artikel 28 i barnkonventionen ska ett barn ha rätt till utbildning. Barnets rätt till utbildning finns i bestämmelser i Regeringsformen och skollagen.

Källor: 2 kapitlet 18 § första stycket regeringsformen och 7 kapitlet 2–3 §§ skollagen.

• Artikel 12 om varje barns rätt att få komma till tals motsvaras av bestämmelser i skollagen och i läroplanerna.

Källor: 4 kapitlet 9 § skollagen och till exempel läroplanen för förskolan och läroplanerna för grundskolan, förskoleklassen, fritidshemmet, anpassade grundskolan, sameskolan, specialskolan, gymnasieskolan och anpassade grundskolan.

Allt eftersom kommer prövningar i domstol kunna tydliggöra på vilket sätt barnkonventionen som nationell lag kan komplettera annan nationell lagstiftning och hur lagstiftningar förhåller sig till varandra.

Varje huvudman måste anpassa sitt arbete och val av metoder utifrån sina förutsättningar och behov, så länge de krav som följer av skollagstiftningen och barnkonventionen uppfylls. Skolverket kommer noga följa utvecklingen av rättspraxis på området.

Den 12 november 2020 överlämnade Barnkonventionsutredningen sitt betänkande till regeringen. Utredningens uppdrag har varit att kartlägga hur svensk lagstiftning och praxis överensstämmer med barnkonventionen.

Barnkonventionen och svensk rätt, SOU 2020:63 Länk till annan webbplats.

Hjälp och stöd kring barnkonventionen

Vart kan jag vända mig för att få stöd i hur barnkonventionen påverkar skolans verksamhet?

Skolverket har i uppgift att svara på frågor och utarbeta stödmaterial om skollagstiftningen. Barnombudsmannen (BO) har i uppgift att ge generellt stöd kring barnkonventionen och metoder när det gäller prövning av barnets bästa.

Det är i första hand till BO som du kan vända dig för att få stöd kring barnkonventionen. BO har i uppdrag av regeringen att stödja särskilt berörda myndigheter, kommuner, landsting och regioner i dessa frågor.

BO har i sitt arbete med Barnrätt i praktiken samlat kunskap om barnkonventionen och hur den kan genomföras. På BO:s webbplats hittar du kunskap och verktyg i form av en webbutbildning och annat stödmaterial speciellt riktat till berörda myndigheter, kommuner, landsting och regioner. Det finns även information som vänder sig direkt till barn.

Barnrätt i praktiken på BO:s webbplats Länk till annan webbplats.

Arbetsmarknadsdepartementet har också gett ut en vägledning som går att använda som stöd vid tolkning och tillämpning av barnkonventionen.

Vägledning vid tolkning och tillämpning av FN:s konvention om barnets rättigheter Länk till annan webbplats.

Senast uppdaterad 07 december 2023

Innehåll på denna sida

Stöd i arbetet

Att göra extra anpassningar och ge särskilt stöd

Stöd i arbetet

Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda

Barnombudsmannens webbplats

Barnombudsmannen är en statlig myndighet som företräder barns och ungas rättigheter och intressen utifrån barnkonventionen.

- Start
- Regler och ansvar
- > Barnkonventionen

Till toppen